

Anders Strange
0454-81840
anders.strange@karlshamnenergi.se

Synpunkter på Energikommissionens betänkande (SOU 2017:2)

Inledning

Det är positivt att man i Energikommissionens arbete har tagit ett helhetsgrepp om energifrågorna. I stort är mycket av det som kommit fram i kommissionens betänkande väl genomtänkt och framtidsinriktat. Fokus är till stora delar på elproduktion och distribution.

I Karlshamn värms ca 50% av alla hushåll av biobränslebaserad restvärme från närliggande industrier såsom Södra Cell Mörrum och AAK. Vi ser att det skulle finnas ett värde att ytterligare ta fram fjärrvärmens stora positiva bidrag till att minska framtida effekttoppar i elsystemet och i sin tur möjliggöra mer förnyelsebar elproduktion. Dagens stödsystem till vind och sol bidrar till ökad produktion vilket i sig också påverkar marknadspriset på el.

Det låga elpriset gör idag att det inte är lönsamt att fortsätta utbyggnaden av fjärrvärme till småhus trots att det finns ytterligare rest/ spillvärme att leverera. Det vore önskvärt om det i det fortsatta arbetet finns möjlighet att skapa incitament för att fjärrvärme skall kunna öka sin andel ytterligare och framför allt om leveranserna kommer från rest eller spillvärme från närliggande industrier. I Blekinge finns förutsättningar för att bygga regionalt fjärrvärmenät som baseras på värme från industrier. Även här påverkar det låga elpriset och bristen på incitament för fjärrvärmens möjligheten att göra denna typ av regionala satsningar.

Nedan följer ett urval av förslag som är framtagna inom branschorganisationen Energiföretagen Sverige och som Karlshamn Energi tycker är extra viktiga att ta hänsyn till när arbetet fortskrider för att realisera kommissionens tankar.

Energipolitiska mål

- Regeringen bör utveckla en strategi för ytterligare elektrifiering i samhället så att det "överskott" av el som förväntas öka till följd av Energiöverenskommelsen kan tas i bruk.
-

Förnybar energi

- Elcertifikatsystemet bör utvecklas. Ökad transparens, baktung kvotkurva, införa tydlig stoppregel, inte utfärda elcertifikat vid negativa priser, göra tekniska justeringar varje år samt överföra regleringen av kvotkurvan till förordning är några av de justeringar vi föreslår.
- Betydelsen av restvärme från industrier och dess roll som en del i det framtida energisystemet behöver ses över då regelverk och styrmedel i dag i många fall missgynnar utvecklingen av denna typ av fjärrvärme trots extremt god miljöprestanda
- Betydelsen av kraftvärmens roll som en del i det framtida energisystemet behöver ses över då regelverk och styrmedel i dag i många fall missgynnar just kraftvärme.
- Boverkets byggregler bör använda en systemgräns som utgår från byggnadens klimatskal utifrån använd energi (nettoenergi), i likhet med Energikommisionens ställningstagande.
- Europeiska kommissionens förslag om fullständig TPA till fjärrvärmenät bör modifieras så att det inte omfattar tillträde till slutkund
- För en möjliggöra effektutbyggnad av svenska vattenkraften krävs en nationell prövningsplan som också tar hänsyn till detta behov. Det behövs också tydliga incitament för utbyggnad av effekt.

Kärnkraft

- Kärnkraften har en avgörande betydelse i elsystemet i dag och de kommande decennierna. Vi är därför mycket angelägna om att både energiöverenskommelsens andemening och expertmyndigheternas förslag till förändrade villkor för Kärnavfallsfonden tas på fullaste allvar. Det behöver ske genom att genomföra de föreslagna förändringarna.

Vattenkraft

- Det krävs en tydlig politisk styrning av det statliga miljöarbetet och en rimlig ambitionsnivå i miljöarbetet måste säkerställas. En effektiv och förutsägbar tillståndsprocess är nödvändig för att kunna investera i att underhålla, renovera, effektivisera och utveckla vattenkraften, samt för att kunna genomföra miljöförbättrande åtgärder.
- Inom ramen för nu pågående lagstiftningsarbete avseende vattenverksamheter är det viktigt att regeringen genomför en noggrann konsekvensanalys inklusive bedömningar av förutsättningarna för att kunna uppnå målen i ramöverenskommelsen, särskilt avseende fortsatt hög vattenkraftproduktion och effekthöjningar i befintliga verk.

Användning och effektivisering

- Vi välkomnar bedömningen att ändra systemgränsen i byggreglerna från "köpt energi" till "använd energi". Det är angeläget att energikraven i byggreglerna fokuserar på långsiktigt energieffektiva byggnader och inte på valet av uppvärmningslösning.

Överföring

- Ett regelverk behöver utvecklas för att elnätsföretagen ska kunna använda energilager för nätändamål
- En övergripande målbild för elnätsregleringen bör utvecklas med tillhörande plan för att nå målbilden

Elmarknadens utveckling

- Riksdagen bör fastslå en metod för att fastställa acceptabel leveranssäkerhetsnivå. Denna metod skall i möjligaste mån vara samma som används i omgivande länder. Utifrån leveranssäkerhetsmålet kan det bedömas om den negativa effektbalansen vintertid innebär att målet om leveranssäkerhet inte kan uppfyllas. Om målet inte kan uppfyllas så bör åtgärder vidtas för att förbättra effektsituationen.
- Leveranssäkerheten måste bedömas ur ett regionalt perspektiv.
- Svenska kraftnät bör ges i uppdrag att med metoden beräkna den acceptabla leveranssäkerhetsnivån.
- Svenska kraftnät bör årligen analysera leveranssäkerheten på elområdesnivå. När detta görs bör alla kända faktorer (avställd produktion, nätbegränsningar och ny produktion/nät) beaktas i beräkningarna
- Svenska kraftnät bör ges i uppdrag att säkerställa leveranssäkerheten genom att vid behov upphandla effektreserver. En nordisk harmonisering av modell och tillämpning bör eftersträvas.
- Svenska kraftnäts uppdrag ska omfatta hela året, inte bara vinterhalvåret. Reserven bör därmed utvecklas så att upphandling sker när den behövs för att säkerställa den acceptabla leveranssäkerhetsnivån.
- Upphandlingen av reserven bör ge tillräcklig långsiktighet för berörda aktörer. Det bör övervägas att ge en längre kontraktsform för en del av volymen.
- Industrins och det svenska näringslivets behov av trygg och säker leverans av el i framtiden och hur det kan säkerställas bör analyseras i samband med det fortsatta arbetet kring marknadsdesign.